

Zabezpečení rodiny

- přímá podpora rodiny
  - nepřímá podpora rodiny
-
-

5.11.2010

Katedra veřejné ekonomie
MU BRNO

System státní sociální podpory

- **Sociální systém, ze kterého jsou poskytovány dávky určené především pro děti nebo rodiny s dětmi**

Realizace – princip státem organizované solidarity

- **Od bezdětných k rodinám s dětmi**
- **Od vysokopříjmových k nízkopříjmovým rodinám**

Druhy dávek

- ***Univerzální nárokový příjem*** – redistribuční procesy – dávky mají horizontální charakter
- ***Dávky závislé na výši příjmu*** – testování skutečné příjmové situace rodiny – dávky vertikálního charakteru

Principy státní sociální podpory

- **Komplexnost**
- **Jednotnost**
- **Sociální spravedlnost**
- **Skladebnost**
- **Valorizace**
- **Dostupnost**
- **Operativnost**
- **Nenáročnost**

Legislativa

- **Zákon 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře** (nabytí účinnosti v plném rozsahu od 1.1.1996)
- **Navazují další právní předpisy**

Podpora rodiny

- Finanční podpora rodiny
- Aktivity k podpoře rodiny

Finanční podpora rodiny

- Státní sociální podpora
- Pomoc v hmotné nouzi
- Dávky sociální péče pro osoby se zdravotním postižením

Aktivity k podpoře rodiny

- **Sociální služby**
- **Služby na podporu fungující rodiny**
  - komerčně poskytované služby na podporu fungující rodiny
  - nekomerčně poskytované služby na podporu fungující rodiny
- **Činnosti poskytované v rámci sociálně-právní ochraně dětí**

Slučitelnost profesních a rodinných rolí

- Mateřská dovolená
- Pracovní volno
- Úprava pracovní doby
- Pružná pracovní doba
- Převedení na jinou práci
- Pracovní cesty a přeložení
- Práce konaná doma
- Zákazy některých prací
- Přestávky ke kojení
- Rozvázání pracovního poměru

Slučitelnost profesních a rodinných rolí

- **Služby péče pro děti do tří let věku** (zdravotnická zařízení typu jesle, soukromá zařízení dle 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání, služby typu „baby-sitting“)
- **Služby péče pro děti předškolního věku** (mateřské školy, služby „baby-sitting“)
- **Služby péče pro děti mladšího školního věku** (školní družiny, kluby, volná živnost „Mimoškolní výchova a vzdělávání“)

Zpracování dávek

- **Informační systém státní sociální podpory – IS SSP (uveden do provozu MPSV 1995)**

Žádosti o dávky

- **Žádosti o poskytování dávek SSP vyřizují kontaktní místa příslušných úřadů práce** podle místa trvalého pobytu osoby, která má na dávku nárok, tj. oprávněné osoby.
- **Žádosti o dávky se podávají na tiskopisech předepsaných MPSV.** Adresa kontaktního místa SSP - na <http://portal.mpsv.cz/ssp/local>. Formuláře žádostí - <http://forms.mpsv.cz/sspforms/>.

Částky životního minima od roku 2007

částky ŽM od 1.1.2007	
Typ domácnosti	v Kč/M
Jednotlivec	3 126,-
Domácnosti více osob	
<i>První osoba v domácnosti</i>	2 880,-
<i>Druhá a další osoba v dom.</i>	
není nezaop.dítětem	2 600,-
je nezaop.dítětem	
do 6 let	1 600,-
6 až 15 let	1 960,-
15 až 26 let	2 250,-
částka EM od 1.1.2007	2020,-

Přídavky na děti — do 2,4 násobku ŽM rodiny

Věk nezaopatřeného dítěte

Přídavek na dítě v Kč měsíčně

do 6 let

500

6 – 15 let

610

15 – 26 let

700

Koordinace SZ v EU

Základní principy koordinace:

- **Rovnost nakládání**
- **Aplikace právního řádu jediného státu**
- **Sčítání dob pojištění**
- **Zachování nabytých práv**

Orgány koordinace národních zákonů o SZ

- **Administrativní komise sociálního zabezpečení migrujících pracovníků**
- **Poradní výbor pro sociální zabezpečení migrujících pracovníků**

Přehled E-formulářů

E 100	Peněžité i věcné dávky v nemoci a mateřství
E 200	Důchody
E 300	Nezaměstnanost
E 400	Rodinné dávky
E 500	Pojištění a registrace
E 600	Nepříspěvkové dávky

Rodinné dávky

Ujasnění pojmů:

- ***Rodinné přídavky***: vypláceny periodicky, součást rodinných dávek
- ***Rodinné dávky***: všechny věcné a peněžité dávky, účelem je uhradit rodinné náklady
- **Hlavní pravidlo**: stát výkonu zaměstnání je primárně kompetentním státem pro výplatu rodinných dávek
- + **speciální pravidla**: rozlišení vztahu mezi prioritou a obecnými pravidly

Rodinné dávky

***Systemy podmíněné
zaměstnáním/pojištěním:***

**Belgie, Řecko, Itálie, Portugalsko,
Španělsko**

Systemy podmíněné bydlištěm:

**Rakousko, Dánsko, Finsko, Francie,
Německo, Irsko, Nizozemí, Švédsko,**

1. Pravidlo priority u rodinných dávek

- **Oba rodiče výdělečně činní – rodinné dávky nelze v plné výši vyplácet ze dvou národních systémů současně**
- **Otec – stát X, matka – stát Y + děti, dávky vyplácí stát Y, kde bydlí děti, pokud by byla dávka ve státě X vyšší jak ve státě Y, stát X doplatí státu Y rozdíl**

2. Pravidlo priority rodinných dávek

- **Nárok na rodinné dávky náležející podle předpisů členského státu, který nevyžaduje pro jeho vznik dobu pojištění, zaměstnání nebo výdělečné činnosti, bude pozastaven, pokud současně vznikne nárok v jiné členské zemi z důvodu zaměstnání nebo výdělečné činnosti (např. Anglie, Nizozemí)**

3. Pravidlo priority rodinných dávek

- **Řeší překrývání nároků na rodinné dávky**
- **Rodinné dávky se poskytují podle předpisů členského státu, ve které rodinní příslušníci trvale bydlí, který na stejné období vznikne z důvodu výkonu povolání v jiné zemi, se pozastaví, až do výše poskytované podle předpisů prvního státu**

4. Pravidlo rodinných dávek

- **Upravuje nároky dětí, které bydlí v jiném státě, než je stát výkonu práce rodičů.**
- **Tam, kde dávky za tutéž dobu náleží od dvou členských států a jedná se o stejného rodinného příslušníka, hradí dávku ten z nich, jehož dávka je vyšší, a druhý stát mu refunduje, v rámci limitů stanovených vlastními právními předpisy, polovinu této částky**

Literatura:

- **MPSV: Čtyři principy koordinace, dostupné na www.mpsv.cz**
- **MPSV: Manuál pro provádění nařízení Rady EHS 140871 a 57472 – Rodinné dávky**
- **Krebs, V. a kol: Sociální politika, ASPI 2005, oddíl II. , kap. 12. a 16. (státní sociální podpora a rodinná politika)**
- **Národní zpráva o rodině, MPSV 2004**